

gezondheid

Lammeren met het Schmallenberg-virus. De Texelaarooi in het midden bracht een goed lam en een misvormd lam.

Misvormde lammeren verlossen

Bij een stuitligging of een teruggeslagen kop is geboortehulp bijna altijd nodig. De geboorte wordt nog moeilijker als het om een verkeerd liggend Schmallenberglam gaat. Dierenarts Norbert Steurbaut helpt een ooi in nood en vertelt over zijn ervaringen.

TEKST EN FOTO'S: DR. NORBERT STEURBAUT (DIENARTS IN NEDERHASSELT, BELGIË)

Het nieuwe Schmallenbergvirus bezorgt ons niet alleen misvormde lammeren, ook de geboortes gaan moeizaam. De houding van kop en/of poten levert veel problemen op. In veel gevallen is het niet mogelijk hals en poten te strekken. Bij twijfel geniet deskundige hulp de voorkeur, vooral in het belang van de moederooi.

Schaphouder Guido belt midden in de nacht en vraagt of ik kan komen. Hij heeft problemen met een aflammerende ooi. Ze heeft al een gezond lam geworpen, maar het tweede lam ligt niet goed. Guido meldt dat hij de rug en meerdere poten kan voelen.

Na aankomst op het bedrijf onderzoek ik de ooi. De stuitligging (achterste voorstelling) is makkelijk vast te stellen, maar ik voel ook dat de houding van de poten abnormaal is. Daarnaast merk ik dat ze misvormd zijn. De achterpoten zijn veel te lang en gekromd in de hak. Het lijfje ligt tussen de lange achterpoten. Bovendien constateer ik dat de kop niet goed ligt. Die ligt naast het lichaam in plaats van in het verlengde van de rug.

Normaal moet je gebogen achterpoten recht leggen, maar dat blijkt in dit geval onmogelijk: de kromming van de poten is blijvend. De hakligging en de teruggeslagen kop vergroten de omvang van het lam. Gelukkig heeft deze Rouge de l'Ouest veel

ruimte in de geboorteweg, wat het verlossen gemakkelijker maakt. Door het lam deels te strekken kan ik het toch het geboortekanaal laten passeren.

Guido heeft helaas meer schapen die mismaakte lammeren brengen. Van vijf ooiën blijven er nog maar vijf lammeren over, vier zijn misvormd. Bij twee ooiën met een eenling is alles normaal. Aandachtspunt bij het verlossen van misvormde lammeren is de positie van kop en ledematen. Bij het opvoelen moet je altijd beginnen bij de romp en dan vaststellen hoe de kop ligt ten opzichte van de romp. Die hoort in het verlengde van de rug te liggen en is normaal gesproken goed te draaien.

Bij een misvormde kop lukt dat echter niet. Het is vrijwel onmogelijk de scheve hals in een gestrekte positie te brengen. Een klein lam kun je er nog wel uittrekken, maar bij een fors lam leidt de kromming in de hals tot grote problemen. Bij Texelaars met minder ruimte is een keizersnede het beste. Het gevaar voor scheuren in de geboorteweg is immers groot, wat levensbedreigend is voor de ooi.

De houding van de poten zorgt voor nog meer verwarring. Meestal voel je meerdere poten en bij misvormde lammeren zijn ze langer en minder gespierd. Voor de oriëntatie moet je vanuit de romp de positie van de poten op de tast vaststellen. <<